

מסורת הש"ס

הכל חיובין פרק ראשון חגיגה

ז.

עין משפט
נר מצוה

בא מ"י פ"א מ"א
מחנות עינים הלכה
טו סנה לאין רדק
בח ב מ"י פ"ב מ"א
נכריים הלכה י'
סנה עין קולח
כב ב מ"י פ"א מ"א
מחנות הלכה ב סנה
עין רסה
ל ד מ"י פ"ד מ"א
אכל הלכה ב'
לא ה מ"י פ"א מ"א
מ"ח הלכה י'
י"ד י"ד מ"י פ"ג
לכ ר מ"י פ"א מ"א
מחנות הלכה ב'
לך ה מ"י פ"א מ"א
לד י מ"י פ"א מ"א
ופ"ב שם הלכה י'

הפאה. לא נמנה בו מורה שיעור (ו) ואע"פ שאין לפאה שיעור נתנו
בו חכמים שיעור אחת משעים; וכן הכתובים. ולקחת מראשית כל
פרי האדמה (דברים כו) ולא נאמר כמה; והראיין. לקמן מפרש:
אמר רבי יוחנן כסבורין היינו לפרש. האי אין לו שיעור דקמני

והכבורים אין לו שיעור א"א למעלה ולא למטה. הדר פרין
בירושלמי רבי זכריה נבי למה לא מניין עפר
לסוטה אפר פרה רוק יבמה דס לפור של מזרע א"ר יוסי ולא חיימין
במנתי אלא דכריס שהוא מוסף עליהן ויש בעשייתן מזוה ואלו אע"פ
שמוסף עליהן אין בעשייתן מזוה:
גמילות חסדים. בירושלמי

הנהגות הב"ח
(א) נמי אכל אמרו
חכמים הראיה (ב) שם
ענין הנגל לחיובת ר"ל
לר"י ר' יוסי פ"ד הנהגה:
(ג) שם לחיובת ר' יוחנן
לר"ש לר"י לר"ז לר"ח
הפאה ותי אע"פ שיש
לפאה שיעור חכמים נתנו
בו שיעור: (ד) ר"ח ואין
לר"ח ותי לקמן ספ"ד
ואח"כ מיהו מניח שיעור
וה' אהו ורשי ה"ה
ואח"כ ה"ה נחטות ותי
ואח"כ ה"ה ורשי ה"ה
סנה ר"י (ה) ח"ס ד"ר ר'
יוחנן ותי ד"רין לחיובת
קרובי כהלים: (ו) בא"ר
מתי ברמיית פנים אבל
ברמיית קרנן י' לו:
(ז) בא"ר לא יראו פני
ריקם אפילו כל שהוא:
(ח) בא"ר לא מקלנין
מינה בא"ר מתי שם כל
מוסיף ותי א"ל יולה דהא
לא פטר ותי לא יראו פני
יוחנן ותי י' לו שיעור
חיובי י' לו שיעור למטה
כדאיחא בירושלמי ותי
שיעור להבא:

הפאה: והכבורים: והראיין: וגמילות חסדים
היתלמוד תורה א"ר יוחנן כסבורין אנו לומר
הראיין אין לו שיעור למעלה אבל יש לו
שיעור למטה עד שבא ר' אושעיא ברבי
ולימד הראיין אין לו שיעור לא למעלה ולא
למטה אבל (ב) חכמים אומרים הראייה מעה
כסף והחגיגה שתי כסף מאי הראיין רבי יוחנן
אמר ראיית פנים בעורה וריש לקיש אמר
ראיית פנים בקרבן יבעיקך הרגל כולי עלמא
לא פליגי דראיית פנים בקרבן כי פליגי
בשאר ימות הרגל כל היבא דאתא ואייתי
כולי עלמא לא פליגי דמקבלנין מיניה כי
פליגי דאתא ולא אייתי ר' יוחנן סבר ראיית
פנים בעורה דכל אימת דאתי לא צריך
לאחויי ריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן
דכל אימת דאתי צריך לאחויי אויביה ריש
לקיש לרבי יוחנן ולא יראו פני ריקם אמר
ליה בעיקר הרגל איתביה ולא יראו פני
ריקם בובחים אתה אומר בובחים או אינו
אלא בעופות ומנחות ודין הוא נאמרה
חגיגה להריוט ונאמרה ראייה לגבוה מה
החגיגה האמורה להריוט ובחים אף ראייה
האמורה לגבוה ובחים ומה הן ובחים
עולות אתה אומר עולות או אינו אלא
שלמים ודין הוא נאמרה חגיגה להריוט
ונאמרה ראייה לגבוה מה חגיגה האמורה
להריוט בראוי לו וכן בדין שלא היא שולחן מלא
ושולחן רבך ריקם א"ל בעיקר הרגל איתביה
(ו) ר' יוסי בר' יהודה אומר שלש רגלים בשנה
נצטוו ישראל לעלות הרגל בחג המצות ובחג
השבועות ובחג הסוכות ואין נראין חצאין
משום שנאמר כל זכורך ואין נראין ריקנים
משום שנאמר ולא יראו פני ריקם א"ל בעיקר
הרגל איתביה ר' יוחנן לריש לקיש (ו) יראה
יראה מה אני בחנם (ז) אף אתם בחנם (ח) אלא

תורה אור השלם
1. את תג תפוחות תשמור
שבעת ימים תאכל
מזוה כאשר צויתך
למזוה דרש הקאביי בוי
בו קראת עמצידי ולא
קראו בני ריקם:
שמות כג טו
2. שלש פעמים בשנה
קראת כל בורח את פני
י' אלהיך במוקדם אשר
יבחר בזה המצות ובחג
השבועות ובחג הסוכות
ולא קראת את פני י'
ריקם: דברים טו טו
3. הקר רגלך מבית רעך
פן ישבעך ושנאך:
משלי כח כ'
4. אבוא ביתך בעולות
אשלים לך נדרך:
תהלים סו יג

רבינו חננאל (השקף)
לקיש [אמר] לא יביל אלא
אי מייתי קרבן כהרבה:
ומתבי ר"ל והמתבי ולא
יראו פני ריקם. ופריך כ'
יוחנן הוהו בעיקר הרגל
כי קאמרין דלא צריך
היבא דראייתו בעיקר הרגל
ולא אייתי בשאר ימות
הרגל. אייתביה לא יראו
פני ריקם בובחים אתה
אומר בובחים או אינו
אלא בעופות ובמנחות ודין
הוא נאמרה חגיגה להריוט
ונאמרה ראייה לגבוה מה
ופריך רבי יוחנן הוהו
בעיקר הרגל וכן הוהו ר'
יוסי כ"י יהודה ונדר ר'
יוחנן ופוחיבי ליה לר"ל
כתיב יראו וקרנין יראה מה
אי בחנם אף אתם בחנם.
ופריךין אלא לעולם בעו
לאיתויי דהא כתיב ולא יראו
פני ריקם (ז) וכל היבא
דאתא ולא אייתי איניג
דעבי כ"ע לא פליגי דעיל
בעורה ומתחייב תפיכי כי
פליגי דאתא ואייתי בעיקר
הרגל. ר' יוחנן אויב
תוב לא מייתי דראיית
פנים בעורה הוה דאין לו
שיעור וכל אימת דאתי
עילי אבל ראיית קרבן יש
לה שיעור וכן דאיתויי
א מייתי אחיותי לא
מקבלנין מיניה ומתבי
ר' יוחנן והמתבי הוקר
רגלך מבית רעך כלומר
אל תרבה להראות לו
פניך ופריך ר"ל התי
בחסאות ואשמות וכל
הוהו בעצמך ואל תחטא

פני דכתיב משמע לנורכי אני שואל:
מה חגיגה האמורה להריוט ובחים.
של צהמה דכתיב לו ילין חלב מני
עד בקר (שמות כג) כמדי דלית
ליה חלב הקרב לגבוה קאמר: ואין
נראין חלאין. מפרש לקמן (ט) כחטאות
ואשמוס. שלח חטאת ומזקק להביא
חטאת ואשם: מניס רעך. מניח
אוהבך הקדישה שקרא ישראל רעים
שנאמר למען לחי ורעי (תהלים קכג):
סנה רב יוסף למימר כו'. דלי לאו
הכי מתי אין נראין חלאין דליף מכלל
זכורך אי שלא יהיו חליין עוליין מזכורך
נפקא שרי כל הכורים ככלל זכורך:
א"ל

כל היבא דאתא ולא אייתי רכולי עלמא לא פליגי דעילי ומתחייב ונפיכי בו
פליגי דאתא ואייתי רבי יוחנן דאמר ראיית פנים בעורה ראיית פנים
הוא דאין לה שיעור הא לקרבן יש לה שיעור וריש לקיש אמר ראיית
פנים בקרבן יראפילו קרבן נמי אין לו שיעור איתביה יהוקר רגלך מבית
רעך התם בחטאות ואשמות כדרכי לוי דרכי לוי רמי כתיב הוקר
רגלך מבית רעך וכתיב יבא ביתך בעולות לא קשיא כאן בחטאות
ואשמות כאן בעולות ושלמים תניא נמי הכי הוקר רגלך מבית רעך
בחטאות ואשמות הכתוב מדבר אתה אומר בחטאות ואשמות או אינו
אלא בעולות ושלמים כשהוא אומר אבוא ביתך בעולות אשלים לך נדר
הרי עולות ושלמים אמור הא מה אני מקיים הוקר רגלך מבית רעך
בחטאות ואשמות הכתוב מדבר: ואין נראין חצאין כו'. סנה רב יוסף
למימר מאן דאית ליה עשרה בנים לא ילסוף האידיא חמישה ולמחר חמישה

דין הוא שיש לו שיעור בהבאחו אי צעי מייתי אי מקבלנין מיניה או לא ומייה לפי לשון בירושלמי לא ידענא הכי מוקי לה מנתי כדאיית פנים
בעורה ולא בקרבן משום שיש לה שיעור כרבי יוחנן והא חשיב פאה שיש לה שיעור למטה ושמה דלביעני לייסבו למנתי כדכרי הכל אף
תמנא דלמחר פאה אין לה שיעור לא למעלה ולא למטה ומתקמא כדאיית פנים למוד לרבי יוחנן כן נראה לי הדיבור דהך משמעתי:
א"ל

רבינו חננאל
דברים שאין להם שיעור
הפאה והכבורים והראיין
כו'. א"ר יוחנן בא
ר' אושעיא ברבי ולימר
הראיין אין לו שיעור לא
למעלה ולא למטה. אבל
חכמים אומרים הראיה
מעה כסף והחגיגה שתי
כסף. מאי הראיין ר'
יוחנן אמר ראיית פנים
בעורה כלומר ביאתו
וראייתו בעורה כמה
פעמים אין לה שיעור.
ר"ל אמר ראיית פנים
בקרבן. ואמרין בעיקר
הרגל כלומר בתחלת הרגל
בעת בואו להקביל פנים
בעורה דרבי הכל ראיית [פנים]
בקרבן כי פליגי בשאר ימות הרגל וכל עידן דמייתי ועילי כ"ע לא פליגי דמקבלנין מיניה
כי פליגי היבא דאתא ימות הרגל ולא אייתי ר' יוחנן אומר עילי דלא צריך לאיתויי כל זמן דעילי ור' שמעון כן

16 דברי רבינו א"ל אינם עולים לפי טעמים הנ"ל יחזיקו בנדרים אחרים י"ל וי"ע.